

PRIM MINISTRU

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.207/2015, privind codul de procedură fiscală*, inițiată de doamna deputat PSD Grațiela-Leocadia Gavrilescu împreună cu un grup de parlamentari PSD, PNL, UDMR, Minorități naționale, neafiliați (Bp.745/2022).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr.207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare*, în scopul instituirii unor măsuri menite să elimine tratamentul inegal dintre părțile raportului juridic fiscal, respectiv dintre stat, prin organul fiscal pe de-o parte, și contribuabil/plătitor pe de altă parte.

II. Observații

1. Pct.1 din inițiativa legislativă, referitor la modificarea pct.12 al art.1 din *Codul de procedură fiscală*¹, se referă la redefinirea noțiunii de creanță fiscală accesorie, eliminând din conținutul acesteia dreptul contribuabilului de a primi dobânzi, în condițiile legii.

Precizăm că în *Expunerea de motive* a inițiativei legislative nu se precizează care este scopul acestei intervenții legislative.

Astfel, considerăm că atât noțiunea de creanță fiscală, cât și cea de creanță fiscală accesorie au un dublu sens, respectiv atât dreptul statului de a percepe impozite, taxe, contribuții sociale, dobânzi, penalități, majorări, cât și dreptul contribuabilului de a solicita restituirea sumelor plătite fără a fi datorate, precum și a dobânzii în cazul în care organul fiscal restituie cu întârziere sumele cuvenite acestuia.

2. Referitor la pct.2 din inițiativa legislativă, referitor la modificarea alin.(1) al art.77 din *Codul de procedură fiscală*², prin care se propune reducerea termenului de soluționare a cererilor depuse la organul fiscal de contribuabil/plătitor de la 45 de zile (calendaristice) la 5 zile lucrătoare, calculate de la data înregistrării acestora, precizăm următoarele:

Inițiatorii nu motivează în *Expunerea de motive* oportunitatea introducerii acestei modificări, ci doar invocă tratamentul egal între administrație și contribuabili, astfel încât ar trebui să procedeze în mod corespunzător la ajustarea termenelor acordate prin *Codul fiscal* și *Codul de procedură fiscală* pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale de către contribuabili sau pentru exercitarea unor drepturi ale acestora, prevăzute de lege.

În acest sens, ar fi trebuit modificate în mod corespunzător prevederile alin.(1) al art.156 din *Codul de procedură fiscală* (contribuabilii să plătească în 5 zile lucrătoare sumele stabilite suplimentar), alin.(1) al art.270, respectiv termenul pentru exercitarea dreptului de contestare a unui act administrativ fiscal (acesta să fie redus de la 45 de zile la 5 zile) etc.

¹ 12. creanța fiscală accesorie - dreptul la perceperea dobanzilor, penalitatilor sau majorarilor aferente unor creanțe fiscale principale, precum și dreptul contribuabilului de a primi dobânzi, în condițiile legii

² ART. 77

Termenul de soluționare a cererilor contribuabilului/plătitorului

(1) Cererile depuse de către contribuabil/plătitor la organul fiscal se soluționează de către acesta în termen de 45 de zile de la înregistrare.

Termenul de 45 de zile pentru soluționarea cererilor este unul general aplicabil în toate cazurile în care *Codul fiscal și Codul de procedură fiscală* nu prevăd un alt termen. De exemplu:

- cererea de înregistrare/modificare a domiciliului fiscal trebuie soluționată în termen de 15 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia, (art.32 din *Codul de procedură fiscală*);

- termenul de eliberare a certificatului de înregistrare fiscală este de 10 zile de la data depunerii declarației de înregistrare sau a cererii (art.87 din *Codul de procedură fiscală*);

- termenul de soluționare a cererii persoanei fizice pentru desfășurarea verificării la domiciliul său sau la domiciliul persoanei care îi acordă asistență este de 5 zile de la înregistrare [alin.(4) al art.140 din *Codul de procedură fiscală*];

- termenul de amânare a verificării situației fiscale personale este de 5 zile de la data înregistrării cererii [alin.(2) al art.141 din *Codul de procedură fiscală*];

- termenul pentru emiterea certificatului de atestare fiscală este de 3 zile lucrătoare (art.158 din *Codul de procedură fiscală*);

- termenul pentru soluționarea cererii pentru acordarea eșalonării la plată în cazul debitorilor care nu dețin bunuri în proprietate este de 15 zile de la înregistrarea cererii [alin.(4) al art.187 din *Codul de procedură fiscală*].

Astfel, termenul general de 45 de zile se aplică inclusiv în soluționarea contestațiilor formulate de contribuabili împotriva actelor administrative fiscale, dar și în cazul cererilor de restituire a sumelor plătite în plus sau a cererilor de rambursare a sumelor negative de TVA din decontul de taxă pe valoare adăugată.

Prin urmare, reducerea termenului de soluționare a cererilor de la 45 de zile la 5 zile lucrătoare este nerealist.

Soluționarea unei cereri a contribuabilului este în strânsă legătură și cu capacitatea administrativă a administrației fiscale, astfel încât considerăm că termenul actual, prevăzut la alin.(1) al art.77 din *Codul de procedură fiscală*, este un termen rezonabil atât pentru contribuabili, cât și pentru administrația fiscală.

De asemenea, din punct de vedere al activității de asistență pentru contribuabili, având în vedere numărul foarte mare de cereri, complexitatea cererilor de asistență și numărul redus de personal din cadrul structurilor de îndrumare și asistență, precum și că acesta este

implicat și în alte activități ale organelor fiscale, considerăm necesară menținerea termenului de 45 de zile prevăzut de alin.(1) al art.77 din *Codul de procedură fiscală*, în vederea soluționării cererilor de asistență.

Totodată, o astfel de modificare legislativă presupune un efort suplimentar din partea organelor fiscale, cu atât mai mult cu cât orice cerere a contribuabilului are implicații asupra bugetului general consolidat.

În acest sens, precizăm că cererile depuse în temeiul *Codului de procedură fiscală* necesită o analiză financiară și fiscală a contribuabililor, iar în cazul în care termenul de soluționare se scurtează, există riscul ori de neîncadrare în acest termen ori de generare a unor erori ce pot conduce la prejudicierea bugetului general consolidat.

Precizăm că administrația fiscală se confruntă cu personal insuficient, iar proiectele de digitalizare finanțate prin *Planul Național de Redresare și Reziliență* se finalizează în anul 2025.

Astfel, și din perspectiva colectării creanțelor bugetare, nu considerăm oportună modificarea termenului de soluționare a cererilor.

Semnalăm, de asemenea, că pentru soluționarea anumitor cereri depuse la organele fiscale este necesară parcurgerea obligatorie a unor etape procedurale, astfel încât considerăm că pot exista situații în care termenul propus de soluționare nu poate fi respectat.

Cu titlu de exemplu, menționăm că deconturile cu sume negative de TVA cu opțiune de rambursare, care reprezintă, potrivit legii, cereri de rambursare, se consideră a fi în curs de soluționare în perioada cuprinsă între data depunerii decontului și data compensării/restituirii efective a sumelor aprobate la rambursare sau data comunicării Deciziei de impunere privind obligațiile fiscale principale aferente diferențelor bazelor de impozitare stabilite în cadrul inspecțiilor fiscale la persoane juridice sau fizice, prin care se resping sumele solicitate la rambursare, după caz.

În aceste condiții, precizăm că, în cazul în care, pentru soluționarea cererii de rambursare, nu se efectuează inspecție fiscală anticipată, întrucât solicitantul nu se regăsește în niciuna dintre situațiile prevăzute la alin.(2) sau alin.(3), după caz, al art.169 din *Codul de procedură fiscală*, procedura de soluționare a deconturilor prevede că etapa verificării acestor situații se finalizează în termen de 5 zile lucrătoare de la data depunerii decontului de TVA, însă, după emiterea deciziei de rambursare prin care sunt aprobate sumele solicitate, urmează etapa compensării/restituirii efective a sumelor. În contextul celor menționate și având în vedere și faptul că în *Expunerea de motive* nu se regăsesc argumente pertinente pentru această modificare, nu susținem modificarea alin.(1) al art.77 din *Codul de procedură fiscală*.

3. Referitor la pct.3 din inițiativa legislativă, referitor la modificarea art.168 din *Codul de procedură fiscală*³, precizăm următoarele:

În *Expunerea de motive* nu există argumente cu privire la această modificare.

Așa cum am precizat la pct.2, termenul de 45 de zile se aplică ori de câte ori contribuabilul solicită restituirea unei sume plătite fără a fi datorată. În acest context, precizăm că acest termen este nerealist, deoarece pot exista situații în care pentru soluționarea cererii, organul fiscal să facă un schimb de informații cu autoritățile publice în beneficiul căruia s-a achitat taxa.

De exemplu, termenul de soluționare a cererilor pentru obținerea pașapoartelor simple electronice depuse în țară este de 15 zile lucrătoare, iar taxa pentru serviciul prestat se plătește la bugetul de stat. În situația în care persoana fizică a plătit taxa, dar nu mai solicită prestarea serviciului, aceasta este îndreptățită la restituire, caz în care trebuie să existe un schimb de informații între organul fiscal și instituția publică prestatoare a serviciului.

În ceea ce privește modificarea alin.(4) al art.168, considerăm ca termenul de restituire să fie similar cu cel reglementat la alin.(1) al art.77 din *Codul de procedură fiscală*.

În concluzie, termenul de 5 zile de restituire a taxei este nerealist.

4. Referitor la pct.4 din inițiativa legislativă, referitor la completarea *Codului de procedură fiscală* cu un nou articol, art.182¹, cu privire la acordarea pentru contribuabil a penalităților de întârziere pentru sumele de rambursat sau de restituit de la buget, precizăm următoarele:

Această modificare este argumentată prin crearea unui tratament egal între contribuabil/plătitor și stat.

3

ART. 168

Restituiri de sume

(1) Se restituie, la cerere, contribuabilului/plătitorului orice sumă plătită sau încasată fără a fi datorată.

(2) În situația în care s-a făcut o plată fără a fi datorată, cel pentru care s-a făcut astfel plata are dreptul la restituirea sumei respective.

(3) Prevederile prezentului articol se aplică și pentru sumele de restituit ca urmare a aplicării, potrivit legii, a scutirii indirecte sau a altor asemenea scutiri.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (1), se restituie din oficiu următoarele sume:

a) cele de restituit, reprezentând diferențe de impozite rezultate din regularizarea anuală a impozitului pe venit datorat de persoanele fizice, care se restituie în termen de cel mult 60 de zile de la data comunicării deciziei de impunere; (...)

Precizăm că, în prezent, *Codul de procedură fiscală* prevede că pentru sumele declarate de contribuabil și neachitate la scadență, acesta datorează după acest termen dobânzi și penalități de întârziere. Nivelul dobânzii este de 0,02% pentru fiecare zi de întârziere, ceea ce corespunde unui nivel de 7,3% pe an, iar nivelul penalităților de întârziere este de 0,01% pentru fiecare zi de întârziere, ceea ce corespunde unui nivel de 3,65 % pe an.

Penalitatea de întârziere este definită de *Codul de procedură fiscală* ca obligație fiscală accesorie reprezentând sancțiunea de neachitare la scadență de către debitor a obligației fiscale principale, iar dobânda definită ca obligație fiscală accesorie reprezentând echivalentul prejudiciului creat titularului creanței fiscale principale ca urmare a neachitării la scadență de către debitor a obligațiilor fiscale principale.

Precizăm că prevederile art.182 din *Codul de procedură fiscală* prevăd dreptul contribuabilului la dobânzi din ziua următoare expirării termenului de 45 de zile de soluționare a cererii de restituire sau de rambursare și până la data stingerii sumei.

Analizând dobânda acordată persoanelor fizice și juridice de către instituțiile financiare se observă că dobânda acordată de stat, de 7,3% pe an, este superioară dobânzii bancare.

Prin urmare acordarea și de penalități de întârziere contribuabilului nu se justifică din punct de vedere economic.

5. Referitor la pct.5 din inițiativa legislativă, referitor la completarea *Codului de procedură fiscală* cu un nou articol, art. 182², privind majorările de întârziere în cazul sumelor de restituit sau de rambursat de la bugetul local, precizăm următoarele:

Textul este redundant, deoarece la art.183 din *Codul de procedură fiscală*⁴ se prevede aplicarea în mod corespunzător a dispozițiilor art.182 și în cazul sumelor de restituit de la bugetul local, iar nivelul majorării de întârziere este de 1% din cuantumul sumelor de restituit pentru fiecare lună sau fracțiune de lună, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență și până la data stingerii sumei datorate, inclusiv.

⁴ ART. 183

Majorari de intarziere in cazul obligatiilor fiscale datorate bugetelor locale

(1) Prin exceptie de la prevederile art. 173 si 176, pentru neachitarea la termenul de scadenta de catre debitor a obligatiilor fiscale principale datorate bugetelor locale, se datoreaza dupa acest termen majorari de intarziere.

(2) Nivelul majorarii de intarziere este de 1% din cuantumul obligatiilor fiscale principale neachitate in termen, calculata pentru fiecare luna sau fractiune de luna, incepand cu ziua imediat urmatoare termenului de scadenta si pana la data stingerii sumei datorate, inclusiv.

(3) Prevederile art. 173-180 si art. 182 sunt aplicabile in mod corespunzator.

(4) Pentru sumele de restituit de la bugetul local se datoreaza majorari de intarziere. Nivelul si modul de calcul al majorarii de intarziere sunt cele prevazute la alin. (2)

Același quantum al majorărilor de întârziere se datorează și de contribuabili pentru neachitarea la scadență a impozitelor și taxelor locale.

6. Referitor la pct.6 din inițiativa legislativă, referitor la modificarea alin.(4) al art.234 din *Codul de procedură fiscală*⁵, respectiv ridicarea popririi bancare din oficiu în cazul consemnării de către terțul poprit a cuantumului creanțelor înscrise în adresa de înființare a popririi, precizăm următoarele:

În *Expunerea de motive*, inițiatorii motivează această intervenție prin identificarea unui număr mare de sesizări venite din partea contribuabililor și, de asemenea, existența unui interval mare de timp între data plății sumei și până la deblocarea conturilor bancare.

Precizăm că Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF) a implementat un sistem informatic, respectiv sistemul *e-Popriri*, prin intermediul căruia se comunică automat actele de executare privind poprirea bancară, inclusiv decizia de ridicare a popririi.

Această decizie de ridicare a popririi se încarcă pe platforma *e-Popriri* în ziua în care instituția de credit a virat sumele în contul deschis la nivelul Trezoreriei Operative Centrale indicat în adresa de înființare a popririi, în vederea stingerii obligațiilor care fac obiectul acesteia.

Astfel, s-a realizat unul din obiectivele majore ale ANAF, acela de a scurta timpul de ridicare a popririlor bancare în situația în care obligațiile fiscale sunt stinse integral.

Considerăm că atât timp cât adresa de înființare a popririi este comunicată de o instituție abilitată a statului, ridicarea măsurilor de executare silită, inclusiv a popririlor, trebuie să se realizeze de către aceeași autoritate, și nu de către instituțiile de credit în numele administrației fiscale.

Precizăm că textul actual al *Codului de procedură fiscală* permite ridicarea popririi bancare în situația în care banca informează organul fiscal că a indisponibilizat sumele cuvenite acestuia, nefiind necesară consemnarea sau creditarea contului bugetar corespunzător.

⁵ ART. 234

Încetarea executării silite și ridicarea măsurilor de executare silită

(1) Executarea silită încetează dacă: (...)

(4) Organul de executare silită ridică poprirea bancară pentru sumele care depășesc cuantumul creanțelor înscrise în adresa de înființare a popririi în situația în care, din informațiile comunicate de bănci, rezultă că sumele indisponibilizate în favoarea organului de executare silită acoperă creanțele fiscale înscrise în adresa de înființare a popririi și sunt îndeplinite condițiile pentru realizarea creanței.

Având în vedere aspectele semnalate, nu considerăm oportună modificarea alin.(4) al art.234 din *Codul de procedură fiscală*.

7. La pct.7 din inițiativa legislativă, referitor la completarea art.236 din *Codul de procedură fiscală* cu un nou alineat, alin.(13), în sensul că indisponibilizarea sumelor din conturile bancare vizează sumele înscrise în adresa de înființare a popririi bancare, precizăm că nu considerăm oportună această completare, având în vedere că prevederea de la alin.(13)⁶ se referă la "achitarea sumelor datorate la data sesizării instituțiilor de credit", „astfel cum aceasta rezultă din adresa de înființare a popririi”.

Astfel, se constată clar că instituția de credit are obligația de a indisponibiliza și achita numai suma înscrisă în adresa de înființare a popririi, neputând indisponibiliza o sumă mai mare decât cea datorată organului fiscal.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

~~Nicolae-Ionel~~ **CIUCĂ**

PREM-MINISTRU

Doamnei senator **Alina-Ștefania GORGHIU**
Vicepreședintele Senatului

⁶ (13) În măsura în care este necesar, pentru achitarea sumei datorate la data sesizării instituției de credit, potrivit alin. (12), sumele existente, precum și cele viitoare provenite din încasările zilnice în conturile în lei și în valută sunt indisponibilizate în limita sumei necesare pentru realizarea obligației ce se execută silit, astfel cum aceasta rezultă din adresa de înființare a popririi. Instituțiile de credit au obligația să plătească sumele indisponibilizate în contul indicat de organul de executare silită în termen de 3 zile lucrătoare de la indisponibilizare.